

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ 2ης ΓΕΝΙΑΣ ΤΟΥ ΠΡΑΣΙΝΟΥ ΣΚΟΥΛΗΚΙΟΥ (ΤΟΥ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ)

Η Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής, της Περιφερειακής Ενότητας Σερρών, απευθύνει στους βαμβακοπαραγωγούς του νομού μας την παρακάτω **ανακοίνωση**:

Φίλοι βαμβακοπαραγωγοί,

Φθάνουμε στη δεύτερη γενιά του πράσινου σκουληκιού που, όπως τόσες φορές έχουμε πει, αποτελεί τον ουσιαστικό εχθρό της βαμβακοκαλλιέργειας. Στις τελευταίες μέρες του Ιουλίου αναμένεται να φανούν τα πρώτα σκουλήκια αυτής της γενιάς, που θα διαρκέσει **20 μέρες**, περίπου μέχρι τις 15/8.

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, από την αρχή της χρονιάς, σας συστήσαμε να προσπαθήσετε να φθάσετε στα τέλη Ιουλίου χωρίς ψεκασμούς με εντομοκτόνα, ώστε να “γεμίσουν” τα χωράφια σας με ωφέλιμα έντομα, τα οποία είναι πολύ σημαντικά για την αντιμετώπιση του σκουληκιού του Αυγούστου. Η μεγάλη πλειοψηφία των παραγωγών ακολούθησε τις υποδείξεις μας και έφθασε, ως εδώ, χωρίς περιττούς ψεκασμούς.

Τώρα χρειάζεται **ΨΥΧΡΑΙΜΙΑ, ΠΡΟΣΟΧΗ και ΟΧΙ ΒΙΑΣΥΝΗ**

Τα ωφέλιμα έντομα που διασώσαμε όλη τη χρονιά, πρέπει τώρα να τα αξιοποιήσουμε, πρέπει να δουλέψουν για μας. Πώς θα γίνει αυτό;

Ας ξαναθυμηθούμε ότι **κάθε Αύγουστο** γίνεται μέσα στα χωράφια μας ένας πολύ σημαντικός ανταγωνισμός. **Από τη μια μεριά είναι οι πεταλούδες του σκουληκιού που γεννούν μέχρι και 1000 αυγά απ’ τα οποία βγαίνουν τα σκουλήκια και από την άλλη μεριά είναι τα ωφέλιμα έντομα, που «τρώνε» αυτά τα αυγά και τα μικρά σκουλήκια μόλις εκκολαφθούν (πριν μεγαλώσουν).**

Ποια είναι η σωστή συμπεριφορά; Να επιθεωρούμε συχνά τα χωράφια μας περιμένοντας την εμφάνιση των πρώτων σκουληκιών και στη συνέχεια όσο τα ωφέλιμα έντομα καταφέρνουν να ελέγχουν την προσβολή (προλαβαίνουν, δηλαδή, τη «γέννα» των πεταλούδων), να κερδίζουμε μέρες (από τις 20 δύσκολες μέρες που έχουμε να περάσουμε με το σκουλήκι). **Το καλύτερο «φυσικό εντομοκτόνο»** (τα ωφέλιμα έντομα), δουλεύει δωρεάν για μας. Με χημικά εντομοκτόνα θα ψεκάσουμε μόνον όταν φανεί ότι τα ωφέλιμα έντομα δεν μπορούν να «τα βγάλουν πέρα», δεν μπορούν να ελέγξουν την προσβολή.

Πότε πρέπει να επέμβουμε;

Όταν θα βρίσκουμε, κατά μέσο όρο, στο χωράφι μας, περισσότερα από πέντε σκουλήκια στα 100 φυτά, ή, πιο απλά, περισσότερα από ένα σκουλήκια σε κάθε μέτρο βαμβακοφυτείας. Τότε θα ψεκάσουμε.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι **μέχρι τα τέλη Ιουλίου δεν νοείται χημική επέμβαση με εντομοκτόνα**. **Βρισκόμαστε στο νεκρό διάστημα μεταξύ 1^{ης} και 2^{ης} γενιάς του σκουληκιού** και το μόνο που υπάρχει να εξοντώσουμε, επεμβαίνοντας με εντομοκτόνα, είναι τα ωφέλιμα έντομα. **Να αδιαφορήσουμε** για όσα λένε διάφοροι για πρόωρους, «προληπτικούς» ψεκασμούς, που δήθεν θα μας προστατέψουν. Αν βιαστούμε να ψεκάσουμε, ουσιαστικά σκοτώνουμε «τους φύλακες του χωραφιού» (τα ωφέλιμα έντομα) και καθαρίζουμε, «ετοιμάζουμε» τα χωράφια μας για τις πεταλούδες χωρίς να υπάρχει κανένας ανταγωνισμός μέσα στο χωράφι (να γίνουν και τα χίλια αυγά σκουλήκια). **Έτσι, αντί να προλάβουμε την προσβολή, την «φουντώνουμε».**

Οι τελευταίες χρονιές ήταν «ήσυχες» τον Αύγουστο, με λίγες πεταλούδες και σε τέτοιες, ήσυχες χρονιές, οι επιπτώσεις ενός προληπτικού-πρόωρου ψεκασμού δεν φάνηκαν τόσο έντονα. **Οι συνέπειες αυτής της βιασύνης όμως θα είναι δραματικές σε χρονιά με μεγάλη προσβολή, όπως συνέβη στην τελευταία επιδημία, του 2012.** Αν βιαστούμε να ψεκάσουμε και ακολουθήσει μια τέτοια χρονιά θα χρειαστούν πολλοί ψεκασμοί και δεν θα μπορέσουμε να ελέγξουμε την προσβολή. **Γι’ αυτή την χρονιά, της επιδημίας, ανησυχούμε.** Έχουν περάσει 11 χρόνια από την τελευταία επιδημία (του 2012) και **πλησιάζουμε στην «κόκκινη ζώνη»** - στατιστικά έχουμε **μία επιδημική προσβολή κάθε 7-10 χρόνια.**

Πρέπει, επίσης, να αναφερθεί ότι το πράσινο σκουλήκι έχει ένα φοβερό μηχανισμό εθισμού στα εντομοκτόνα και τα αχρηστεύει σε λίγα χρόνια καθολικών και συνεχών ψεκασμών. Για τον λόγο

αυτό θα πρέπει να είμαστε επιφυλακτικοί για την αποτελεσματικότητά τους ειδικά σε μια χρονιά επιδημίας όπου είναι υπαρκτός ο κίνδυνος εξασθένησης της αποτελεσματικότητάς τους.

Παρόμοια, δεν υπάρχει καμία βασιμότητα στους διάφορους ισχυρισμούς που κυκλοφορούν, ότι κάποια εντομοκτόνα παρέχουν “πολυήμερη” προστασία από το πράσινο σκουλήκι. **Τα ωφέλιμα έντομα είναι το καλύτερο «φυσικό εντομοκτόνο»**, που δεν το συνηθίζει το σκουλήκι (όπως συνηθίζει και αχρηστεύει τα χημικά εντομοκτόνα) και είναι το ισχυρότερο «όπλο» μας στην αντιμετώπιση της γενιάς του Αυγούστου.

Χρήσιμα είναι και καλλιεργητικά μέτρα για την αντιμετώπιση του σκουληκιού. Φροντίζουμε, εν όψει του Αυγούστου, να έχουμε ισορροπημένα (ψημένα) τα βαμβάκια μας (με σωστό πότισμα και σωστή λίπανση - αν χρειάζεται και με την χρήση των κατάλληλων ανασχετικών), ώστε να μην είναι πολύ τρυφερά και, επομένως, ελκυστικά για τις πεταλούδες του σκουληκιού.

Ανακεφαλαιώνοντας, για την επιτυχή αντιμετώπιση της γενιάς του Αυγούστου:

Δεν κάνουμε, ποτέ, πρόωρους, «προληπτικούς» ψεκασμούς.

Όταν εμφανιστούν τα πρώτα σκουλήκια δεν πανικοβαλλόμαστε στη θέα τους, παραμένουμε ψύχραιμοι και παρακολουθούμε συχνά τα χωράφια μας. Αξιοποιούμε τη δράση των ωφελίμων εντόμων και σε ψεκασμό προχωρούμε μόνο όταν το χωράφι μας φτάσει (αν φθάσει) να έχει, κατά μέσο όρο, **περισσότερα από ένα σκουλήκια σε κάθε μέτρο βαμβakoφυτείας**.

Έχει πολλή μεγάλη σημασία, ακόμα και όταν η προσβολή είναι μεγάλη και δεν πρόκειται να αντιμετωπιστεί μόνο με τα ωφέλιμα έντομα, να περάσουμε 3,5,7 μέρες, από τις 20 που διαρκεί η γενιά, με την δράση των ωφελίμων εντόμων. Και μετά με έναν – δυό ψεκασμούς να βγούμε “απέναντι”.

Στην περίπτωση που κριθεί αναγκαίος και γίνει ο πρώτος ψεκασμός, δεν πρέπει να επαναπαυθούμε - η παρακολούθηση των φυτειών πρέπει να συνεχίζεται μέχρι την λήξη της γενιάς (μέσα Αυγούστου, περίπου). Γιατί με αυτόν, τον πρώτο ψεκασμό τα ωφέλιμα έντομα θα εξοντωθούν και οι πεταλούδες θα γεννούν χωρίς ανταγωνισμό τα αυγά τους. Είναι, συνεπώς, πολύ πιθανό να υπάρξει νέα έξαρση της προσβολής και να χρειαστεί επανάληψη του ψεκασμού. Σε πολλές περιπτώσεις προκλήθηκαν μεγάλες ζημιές, από καθυστέρηση ή παράλειψη αυτού, του δεύτερου ψεκασμού. Αν γίνει δεύτερος ψεκασμός πρέπει να χρησιμοποιηθεί εντομοκτόνο διαφορετικής κατηγορίας δράσης, για την αποφυγή εθισμού (συνηθίσματος).

Αν χρειαστεί να γίνουν ψεκασμοί, οι παραγωγοί πρέπει να χρησιμοποιήσουν **εγκεκριμένα** για την βαμβakoκαλλιέργεια φυτοφάρμακα, να λάβουν όλα τα αναγκαία μέτρα για την προστασία και ασφάλειά τους και να ειδοποιήσουν σχετικά τους **μελισσοκόμους**, για την απομάκρυνση των κυψελών τους.

Η Διεύθυνσή μας έχει εγκαταστήσει και φέτος (όπως και τα προηγούμενα **25**, περίπου, χρόνια), δίκτυο φερομονικών παγίδων. Από την παρακολούθηση αυτού του δικτύου, αλλά κυρίως από τις επιτόπιες παρατηρήσεις της **10μελούς ομάδας των γεωπόνων** μας που παρακολουθεί την βαμβakoκαλλιέργεια, θα διαπιστώνουμε πώς διαμορφώνεται, μέρα με τη μέρα, η κατάσταση. Καλούμε τους παραγωγούς να βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία μαζί μας, να ενημερώνονται για την εξέλιξη της προσβολής και **να ακολουθήσουν με εμπιστοσύνη τις υποδείξεις μας**. Χιλιάδες παραγωγοί στο νομό μας, έχοντας εκπαιδευθεί καλά, εφαρμόζουν όλη την χρονιά τις συστάσεις μας, γλυτώνουν τα περιττά έξοδα αχρειάστων και επιζήμιων ψεκασμών και, συγχρόνως, αυξάνουν τις αποδόσεις των χωραφιών τους, αφού τα φυτά βρίσκονται, όλο το καλοκαίρι, σε καλή φυτοϋγιεινή κατάσταση. **Και μειώνουν τα έξοδα και ανεβάζουν την παραγωγή.**

Σέρρες 24 Ιουλίου 2023

Περιφερειακή Ενότητα Σερρών

Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής

Τμήμα Φυτικής και Ζωικής Παραγωγής

Τηλέφωνα: 23213 -55207, 55211, 55220, 55229, 55232, 55247, 55249, 56402, 55230, 55200

Επισκεφθείτε την νέα ιστοσελίδα μας για την βαμβakoκαλλιέργεια: <https://vamvaki-serres.blogspot.com>